

Asia: VN/1631/2020-LVM-117

## **Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 §:n sekä ajoneuvolain 25 ja 27 a §:n muuttamisesta (taksisääntelyn korjaus)**

### Nykytilan arviointi

#### **Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2:**

Kansaneläkelaitos (Kela) katsoo, että nykytilan arvio on hyvin perusteltu ja kattava.

### Taksipalvelujen laatu ja turvallisuus

#### **Huomionne erityisryhmien kuljettajakoulutusta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 26 a §) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa ehdotusta erityisryhmien kuljettajakoulutuksesta. Kela pitää tärkeänä, että erityisryhmien kuljetukset suoritetaan laadukkaasti ja turvallisesti. Esitetty kuljettajakoulutus on omiaan tuottamaan tavoiteltua osaamista taksialalle ja parantaa erityisryhmien taksipalvelujen käyttöön liittyvää turvallisuuden tunnetta sekä laatukokemusta. Julkisten hankintojen laatuvaatimusten edellyttämisen kannalta on tärkeää, että koulutuksesta ja sen sisällöstä säädetään laissa.

Kela esittää harkittavaksi, että erityisryhmien kuljettajakoulutus säädettäisiin pakolliseksi niille taksinkuljettajille, jotka ajavat kuljetuksia esteettömillä ajoneuvoilla. Esteettömillä ajoneuvoilla ajetaan ehdotuksessa tarkoitettuja erityisryhmien kuljetuksia, jotka edellyttävät paitsi asiakkaan erityistä avustamista, niin myös apuvälineiden turvalliseen kiinnittämiseen liittyvää vaativaa osaamista. Kelan näkemyksen mukaan kyseisissä kuljetuksissa tulisi kuljettajana aina olla ehdotetun koulutuksen käynyt henkilö.

Yhteiskunnan tekemissä hankinnoissa koulutuksen käyminen voidaan ottaa pakolliseksi laatuvaatimukseksi siten, että yhteiskunnan järjestämiä tai korvaamia kuljetuksia ajavat vain koulutuksen suorittaneet kuljettajat. On kuitenkin huomioitava, että esityksessä tarkoitettuihin erityisryhmiin kuuluvat asiakkaat käyttävät taksipalveluita myös tilanteissa, joissa he itse maksavat kustannukset. Asiakkaiden tulee myös tällöin voida luottaa siihen, että kuljettajat osaavat tällöinkin

muun muassa edellä mainitun apuvälineen turvallisen kiinnittämisen ja esteettömän ajoneuvon pyörätuolihissin käyttämisen.

Esityksen mukaan laissa säädetyn erityisryhmien kuljettajakoulutus-standardin tarkoituksena on luoda yhtenäinen vähimmäiskoulutustaso, jota olisi mahdollista hyödyntää myös julkisten hankintayksiköiden kilpailutusten laatuvaatimuksissa. Kela tulee todennäköisesti vaatimaan erityisryhmien kuljettajakoulutuksen käymistä tulevissa sairausvakuutuslain perusteella korvattavia taksimatkoja koskevissa hankinnoissaan kaikilta kuljettajilta, jotka ajavat Kelan korvaamia taksimatkoja. Edellytyksenä tälle on se, että koulutusta voidaan vaatia heti lain voimaan tulon jälkeen julkaistavissa hankinnoissa ja että koulutuksen käyneitä kuljettajia on riittävästi kattamaan yhteiskunnan palvelutarpeen.

Kela pitää tärkeänä, että koulutuksesta ja sen sisällöstä tiedotetaan kattavasti ja näkyvästi heti lain voimaantulon jälkeen, jotta tarjoajat pystyisivät varmuudella hankkimaan koulutuksen ennen tarjouskilpailuja.

**Huomionne erityisryhmien kuljettajakoulutuksen ja yrittäjäkoulutuksen koulutusorganisaation hyväksymistä, velvollisuuksia ja valvontaa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 35 a §, 35 b §, 36 a §, 36 b §, 193 a §) ja sen perusteluista:**

Kela katsoo, että erityisryhmien kuljettajakoulutus ja yrittäjäkoulutus on ehdotuksessa esitetyllä tavalla hyvin perusteltu.

Kela pitää luontevana, että tässä säädetyt tehtävät kuuluvat Liikenne- ja viestintäviraston vastuulle.

**Huomionne taksinkuljettajan ajoluvan myöntämiseen vaikuttavien sakkorekisteristä ilmenevien tekojen karensiajan muutosta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 25 § 3 mom.) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne taksikuljettajan ajoluvan väliaikaista todistusta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 25 § 5 mom.) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne taksinkuljettajan ajoluvan uusimisen ajankohtaa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 26 § 2 mom.) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne taksinkuljettajan kokeen sisältöä ja Liikenne- ja viestintäviraston roolia kokeen järjestäjänä koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 25 a §) ja sen perusteluista:**

Kela pitää tärkeänä, että jokaisella taksinkuljettajalla on asiakkaan avustamiseen ja turvalliseen kuljettamiseen liittyvät perusvalmiudet.

Kela on aiemmassa lausunnossaan (Kelan lausunto Trafín määräysluonnoksesta 4.1.2018, Kela 6/301/2017) esittänyt huolen siitä, että taksinkuljettajan kokeessa ei kiinnitetä tarpeeksi huomiota esimerkiksi apuvälineiden kiinnittämiseen ja liikuntarajoitteisten asiakkaiden avustamiseen. Kela pitää tärkeänä, että nyt esitettävässä taksinkuljettajan kokeessa huomioidaan edellä mainitut asiat siten, että kokeen suorittamista voidaan pitää osoituksena edellä mainittujen perusvalmiuksien hallitsemisesta.

**Huomionne taksinkuljettajan kokeen koesuorituksen hylkäämistä ja osallistumiskieltoa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 246 a §) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

## Taksipalvelujen saatavuus

**Huomionne liikkumispalvelun tarjoajan tietojen toimitusvelvollisuutta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 179 §) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

## Harmaan talouden torjunta taksialalla

**Huomionne taksikydeistä kerättäviä ja tallennettavia vähimmäistietoja koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 15 a §) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne taksimittareiden sekä muiden laitteiden ja järjestelmien käyttämistä koskevasta ehdotuksesta (ajoneuvolain 25 § 2 mom. ja 27 a § 2 ja 4 mom.) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne ehdotuksesta koskien yritys- ja yhteisötunnuksen asettamista taksiliikenneluvan myöntämisen edellytykseksi (liikennepalvelulain 6 § 1 mom. 9 kohta) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne taksiliikennelupa-asiakirjan ajoneuvossa mukana pitämistä koskevasta ehdotuksesta ja siihen liittyvästä taksinkuljettajan vastuuta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 151 § 1 mom. 8 kohta ja 2 mom. 1 kohta, 268 § 1 mom. 2 kohta) sekä niiden perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne taksinkuljettajan vastuuta koskevasta ehdotuksesta liittyen ajoneuvossa matkustajan nähtävillä pidettäviin tietoihin (liikennepalvelulain 151 § 2 mom. 2 kohta, 268 § 1 mom. 2 kohta) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne taksivalaisimen käyttövelvollisuutta ja siihen liittyviä poikkeuksia koskevasta ehdotuksesta (tieliikennelain 155 §) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä muutosta. Kela pitää tärkeänä, että taksiauton tunnistettavuus helpottuu.

**Huomionne yrittäjäkoulutusta ja yrittäjäkoetta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 6 § 1 mom. 10 kohta ja 2 mom. 8 kohta, 6 a §) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

## Taksipalveluiden hinnoittelu

**Huomionne taksipalvelujen hinnoittelurakennetta koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 152 § 2 mom.) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne esimerkkimatkan hinnan ilmoittamista ja hinnasta sopimista koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 152 § 3 ja 4 mom.) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

**Huomionne erityisryhmille suunnattujen lisäpalvelujen enimmäishintaa koskevasta ehdotuksesta (liikennepalvelulain 152 § 5 mom.) ja sen perusteluista:**

Kela kannattaa esitettyä ehdotusta.

## Vaikutusten arviointi

**Huomionne esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2:**

Kela katsoo, että vaikutusten arviointi on hyvin perusteltu ja kattava.

Kela katsoo esityksessä esitetyllä tavalla, että jos julkiset hankintayksiköt eivät hyödynnä erityisryhmien kuljettajakoulutusta laajasti, saattaa se johtaa siihen, että koulutusuudistuksella ei saavuteta sille asetettuja tavoitteita.

Jotta esitetyt tavoitteet toteutuvat, Kela esittää, että ehdotetun lain tultua hyväksytyksi liikenne- ja viestintäministeriö yhteistyössä Kelan, kuntien ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa tiedottaa laajasti erityisryhmien kuljettajakoulutuksesta ja sen hyödyntämisestä laatuvaatimuksena julkisissa hankinnoissa.

## Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

**Huomionne esityksen voimaantuloa ja siirtymäsäännöksiä koskevasta luvusta 9:**

Kela pitää esitettyä voimaantuloajankohtaa kannatettavana.

## Muita huomioita esitysluonnoksesta

### Huomionne muista mahdollisista asioista:

-

Giss Anne  
Kansaneläkelaitos - Etuuspalvelujen lakiyksikkö